

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут Економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №3 від «9» грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ–2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Інноваційний розвиток
Викладач	д.е.н., доц. Сус Т.Й.
Контактний телефон викладача	098-788-95-47
E-mail викладача	taras.sus@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інноваційний розвиток» вивчає сучасні організаційні форми здійснення інноваційної діяльності, її основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників; методичні положення та інструментарій оцінювання інноваційного розвитку національних економік; світовий досвід державної підтримки інновацій, методи та моделі їх державного регулювання; стратегії виходу підприємств кризового стану на основі впровадження інновацій; інструментарій залучення інвестицій в інновації та методичні засади оцінювання результативності інвестування; імперативи формування ринку наукових розробок та інноваційних ідей; основні технології охорони прав та економіки інтелектуальної власності, зокрема стандарти й об'єкти права інтелектуальної власності в Україні.

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти будуть вміти обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку з урахуванням потреб та особливостей національної економіки; збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару; оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування; розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання; ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту; економічно обґрунтовувати вибір способу охорони прав інтелектуальної власності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень із втілення інноваційних проектів та економіки в цілому на інноваційних засадах.

Основними цілями вивчення дисципліни є: вивчення механізмів управління інноваційним розвитком економічних систем; забезпечення результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємств та ефективності інвестування в інноваційні проекти та управління їх прибутковістю; набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

- Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень;
- Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;
- Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження;
- Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та інноваційного розвитку;
- Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Програмні результати навчання:

- Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;
- Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності;
- Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;
- Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;
- Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;
- Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
Семінарські заняття/практичні/лабораторні	20
Самостійна робота	50

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
6	МЗЕД; МО	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	сем. заняття	сам.роб
Тема 1. Інновації і циклічність економічного розвитку	2	2	5
Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку	2	2	5
Тема 3. Інноваційний розвиток аграрного сектору	2	2	5
Тема 4. Тенденції інноваційного розвитку в сучасних умовах	2	2	5
Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	2	2	5
Тема 6. Світовий досвід інноваційного розвитку	2	2	5
Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва	2	2	5
Тема 8. Національні інноваційні системи	2	2	5
Тема 9. Маркетинг інновацій	2	2	5

Тема 10. Інновації та їх вплив на економічний розвиток.	2	2	5
ЗАГ.:	20	20	50

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна система: 60 балів протягом семестру та 40 балів за підсумкове тестування.</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання здобувачами одного письмового індивідуального завдання у формі презентаційної роботи (ПР), що є підсумковим завданням, яке спрямоване на вдосконалення навичок самостійної роботи із закріпленням тих знань, які були отримані під час його викладання.</p> <p>Здобувач виконує індивідуальну (презентаційну) роботу на тему: «Досвід інноваційного розвитку міжнародної компанії (на вибір)». Головна мета її – перевірка самостійної роботи</p>
	<p>студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень.</p> <p>Індивідуальне завдання має бути представлене на перевірку за 1 тиждень до закінчення семестру та захищена та оцінюється у максимум 10 балів.</p>

Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни Під час семінарських занять студенти усно доповідають на обрані питання, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями семінарського заняття, приймають участь в обговоренні практичних питань, вирішують ситуаційні вправи, проходять тестування, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така форма надає студенту можливість отримати максимум 50 балів протягом семестру.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового заліку), якщо він виконав усі види робіт: – оцінка за відповіді, розв'язання задач і тестування під час аудиторних занять (50балів); – оцінка за індивідуальну(презентаційну)роботу(10балів); – підсумкове тестування(40балів).
Підсумковий контроль	Вивчення курсу завершується підсумковим тестуванням, за яке здобувач може отримати максимум 40 балів

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Планується виконання здобувачами освіти обов'язкової письмової роботи, про яку йшлося у попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність: Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів та правил поведінки членів університетської громади, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначаються Кодексом

честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять: Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Неформальна освіта: Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній освіті згідно відповідного Положення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

8. Рекомендована література

1. Про інноваційну діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2002. №36. Ст.266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40>.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2000. №28. Ст. 22. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1646-14>.
3. Ватченко О.Б., Ватченко Б.С., Черевко О.Л. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посібник. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 404 с.
4. Микитюк П.П., Крисько Ж.Л., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Сковчиляс С.М. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
5. Економіка та бізнес-інновації: підручник/заред. д. е. н., проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2023. 702 с.
6. Защепкіна Н.М., Дорожинська Г.В. Організація науково-інноваційної діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ. 2022. 84 с.
7. Коледіна К.О, Телишевська Л.І. Інноваційний розвиток: Тексти лекцій. Частина 1. Харків: ХНУБА, 2016. 84 с.
8. Коледіна К.О, Телишевська Л.І. Інноваційний розвиток: Тексти лекцій. Частина 2. Харків: ХНУБА, 2016. 92 с.

9. Сус Т.Й. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору регіону: концепції, інструменти, стратегії : *монографія*. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», 2021. 404 с.
10. Сус Т.Й., Барчук В.П. Напрями інноваційно-технологічного розвитку промислового виробництва регіону. *Бізнес-інформ*, 2015. № 4. С. 58–62.
11. Сус Т.Й. Фінансово-організаційні проблеми розвитку агроінновацій: національний та регіональний аспекти. *Регіональна економіка*, 2016. №3. С. 135–141.
12. Сус Т.Й. Концептуальні аспекти фінансування інноваційного розвитку аграрної сфери. *Електронне наукове видання з економічних наук «ModernEconomics»*, №4 (2017). С.122–129.
13. Сус Т.Й. Роль програмно-цільового фінансування в інноваційному розвитку аграрного сектору регіону. *Електронне наукове видання з економічних наук. Економіка та суспільство*, №20 (лютий 2019). С. 675–679
14. Сус Т.Й., Ємець О.І., Цюпа О.П. Фінансова політика стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектору і механізм її реалізації: зарубіжний досвід. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2020 № 4 (35). С. 347–355.
15. Сус Т.Й., Ємець О.І., Мовчун С. В., Онишко С.В., Цюпа О.П. Формування стратегії інноваційного розвитку аграрного сектору та її фінансування. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2022 № 6 (47) С.150–159.
16. Управління інноваційним розвитком Юринець, Зорина Володимирівна. Управління інноваційним розвитком : навч. посібн. / Юринець З.В., Гнилянська Л.Й., Юринець Р.В. Львів : СПОЛОМ, 2021. 132 с.

Викладач: Сус Т.Й.